

Delavsko-kmečki list.

Izhaja vsak četrtek. — Naročnina: mesečno 6 Din, četrletno 15 Din.
Uredništvo in Upravništvo: V Ljubljani, Delavski dom, Marxov trg 2/II.

Proletarci
vseh dežel
združite se!

Leto III.

LJUBLJANA, 1. aprila 1926.

Stev. 13.

Za strokovno enotnost, a proti politični združitvi z reformistom!

Rezultat občinskih volitev v Trbovljah.

Pri občinskih volitvah dne 28. marca 1926 v Trbovljah so dobili: SLS (klerikalci) 355 glasov in 3 mandate, DKB (delavsko-kmečki blok) 472 glasov in 3 mandate, Bernotovci 221 glasov in 2 mandate, Združena lista (socialisti) 760 glasov in 23 mandatov, demokrati 296 glasov in 2 mandate, radikali 77 glasov in 1 mandat, Vodušek-Koren 627 glasov in 4 mandate. Nad 2000 volilcev ni volilo. To so prva, a v glavnem najbrže pravilna poročila.

Zavedni revolucionarni proletariat Trbovelj je kljub vsemu ohranil svojo politično samostojnost in pri nerazčiščenem položaju, ko v masah vsled likvidatorstva Štuklja in Comp. še ni jasnosti, da strokovna enotnost ne sme biti tudi politična in ideološka enotnost z reformizmom, predstavlja rezultat trboveljskih volitev važen uspeh. — Več o trboveljskih volitvah v prihodnji številki.

Oglejte si „Delavca“.

Danes, v dobi, ko stoji naš strokovni pokret pred važnimi vprašanji, kot je na pr. vprašanje poslabšanja socialne zakonodaje, vprašanje, kako preprečiti nadaljne redukcije in kako desetisočim brezposelnim in reduciranim priboriti brezposelno podporo, kako preprečiti namero kapitalistov podaljšati delovni čas na 10 in še več ur dnevno, danes, ko se združujejo narodni socialisti in fašisti v narodnih strokovnih organizacijah (Unija) in ko se te organizacije vrivajo precej uspešno tudi že v revirje (Zagorje, Huda jama) in ko klerikalci z vsem svojim strankinim in cerkvenim aparatom delajo na širjenju in krepitvi svojih strokovnih organizacij, ko se po celem svetu opaža močno gibanje za enotno razredno strokovno internacionalo in ko tudi v Jugoslaviji še ni izvedeno popolno in dejansko zedinjenje razrednega strokovnega pokreta, in ko se v kratkem vrši balkanska strokovna konferenca, ki je za strokovni pokret Jugoslavije lahko velikega pomena, se vodilni birokrati v Strokovni komisiji vseh teh življenskih vprašanj ogibajo in o vsem tem v strokovnem listu „Delavcu“ molčijo. Iz strokovnega lista „Delavca“ ni mogoče dobiti o vseh teh veljavnih in usodnih problemih niti najmanjšega pojasnila; iz „Delavca“ ni razvidno, kako bodo postopali naši delegati na balkanski konferenci, kako misli ZDSZ in Strokovna komisija doseči in izvesti popolno strokovno zedinjenje. Na vsa ta in ostala vprašanja „Delavca“ ne odgovarja.

Cele kolone, več kot pol lista, pa socialpatriotični birokratje napolnjujejo z napadanjem in blatenjem razredno-bojevnih opozicij v združenih strokovnih organizacijah.

Smo za diskusijo, za svobodno kritiko, in še veselilo bi nas, če bi reformistična Strokovna komisija magari ostro kritizirala vsebino od opozicije predloženih resolucij, če bi kristanovci v SK pisali mogoče o programatičnih napakah naših predlogov. Taka načelna diskusija bi bila koristna in plodna. Člani in tudi še neorganizirano delavstvo bi čitalo naše predloge, reformistično kritiko in obratno in bi lahko sodilo, ali imajo reformistični voditelji pravilno stališče ali opozicija. Toda birokrati ravno tega ne marajo. Mesto da bi govorili o pravilnosti ali nepravilnosti naših resolucij in predlogov, napadajo opozicijo zato, ker sploh kaj predlaga. Napadajo opozicijo „glejte jih razbijače“, ne povedo

pa v čem obstoji to podtikano razbijače. Nastopanje na shodih in stavljanje predlogov in resolucij ni še nikdar bilo razbijače, temveč narobe: nedopuščanje drugih predlogov v organizaciji in na shodih, kot onih, ki jih stavlja vodstvo, to je razbijače in to ovira razmah strok. organizacij.

Zato smo prepričani, da bo revolucionarno, pa tudi socialistično delavstvo, organizirano v ZDSZ, odklonilo absolutizem vodstva Strokovne komisije, ki na škodo strokovnih organizacij vodi osebni boj mesto načelnega, in obsodilo dosednji način pisanja „Delavca“, ki o najvažnejših vprašanjih ne piše ničesar, polni pa svoj prostor s popolnoma neplošno osebno gonjo.

Zagorski rudarji in Arh.

(K običnemu zboru Zveze rudarjev.)

V nedeljo 21. marca se je vršil obični zbor Zveze rudarjev, podružnice v Zagorju. Od celokupnega članstva je bila navzoča jedva tretjina. In še ta tretjina je dala tajniku Arhu zaslužene klofute.

Pozdravno besedo k običnemu zboru je imel zastopnik steklarske strokovne organizacije, govorec o potrebi popolnega in dejanskega strokovnega zedinjenja s CRSOJ in ostalimi zvezami ter poudarjajoč veličansko važnost angleško-ruskega odbora.

Takoj pri poročilu se je vnela živahna debata. Kritika opozicije je zadevala centralnega in obenem podružničnega tajnika Arha z vso ostroščjo. Posebno je opozicija poudarjala, da ni zadosti podatki poročilo, kako je bilo v preteklosti, ampak da se mora tudi predložiti delovni program za bodoče delovanje podružnice. Ni se toliko kritiziralo podružnični odbor, kolikor Strokovno komisijo in URSS v Beogradu, ki kažeta oba reformistično politiko.

Poročilom je takoj sledila volitev odbora, čeprav se navadno v vseh proletarskih organizacijah pravilno vršijo volitve po končanem dnevnem redu politične ali organizacijske vsebine. Bila sta dva predloga. Arhov predlog je bil, da se izvoli komisija, ki naj sestavi kompromisno listo. Predlog opozicije pa je bil, glasovati z listki za liste, katero naj eno predloži Arh, drugo pa opozicija. Kolikor glasov dobi lista, toliko odbornikov ima dobiti proporcionalno vsaka lista. Ker opozicija ni bila zadosti organizirana, je bil sprejet Arhov predlog. Komisija pa je sestavila predlog, po katerem ima v odboru opozicija večino. Članstvo je ta predlog in tak odbor enoglasno sprejelo. Nič ni pomagalo vse Arhovo stokanje, da ni prišel v odbor.

Nič tudi ni zaleglo, ko se je z vsemi štiri rimi branil, da bi prišel v odbor naš sodrug, ki je šele pred kratkim pristopil k organizaciji. Arh se je postavil na popolnoma birokratsko stališče. Toda ostal je sam. Ni čuda, da mu je pozneje pošten socialnodemokratski delavec dejal: „Vražna duša, zakaj si naredil tako barufo in škandal?“

Prava diskusija pa se je vnela šele pri naslednji točki: „Organizacija in taktika“. Opozicija je najprej predložila svoj delovni program, ki ga prinašamo spodaj. Arh se je zaletel v njega najprej na zelo neumen način. Trdil je, da po pravilih in pravilnikih ni potreben še poseben delovni program za podružnico. To svoje klobasanje je moral opustiti in zato je prišel požirati točko za točko. Vse bi šle skozi želodec, čeprav ob nepopisnih bolečinah, da mu ni ena točka obležala v njem. Ta točka namreč pravi, da je delavska masa mišljena, da je politika strokovnih organizacij reformistična. Končno je bil ta stavek s 16 proti 5 glasovom obmogočevilnejšem vzdržanju črtan. Ves delovni program pa je bil enoglasno sprejet. To je uspeh opozicije. Arhova politika pa je doživela prvi poraz. Pri tem moramo pozdraviti one socialnodemokratske delavce, ki vidijo, da je treba delati in da je treba priti pred maso s pravo taktiko. Eno je Arh, drugo pa je pravilna strokovna taktika, in ta je važnejša in odločujoča.

Drug poraz je doživel Arh, ko je takoj nato otvoril „vatro“ na opozicijo. Hotel je namreč predložiti oni dve znameniti okrožnici Strokovne komisije glede izključitve Marcela Žorge in sodrugov ter glede Centralnega delavskega sveta. Vihar ogorčenja in opozicije se je dvignil proti Arhu. V ostrih in lepih govorih so sodrugi bičali ta Arhov naskok. Ali je to strokovno zedinjenje? Ali je to proletarska demokracija? To je hujše kot pri policajih in žandarjih. Glejmo na angleško-ruski odbor! Podpirajmo CRSOJ! Tako je govorila opozicija. Ko je Arh zagrozil, da je najbolje vreči nekatere opozicijske sodruge z galerije ven na cesto, je razpoloženje priklopelo do vrhunca. V prerekanju je moral Arh zaključiti obični zbor.

Opoziciji pa je treba s tega običnega zbora povedati sledeče nauke:

1. Opozicija mora prihodnjič pripeljati na sestanke in obične zборе vse člane, zlasti naše opozicijske sodruge, ki so radi neorganiziranosti in radi odpora proti Arhu ostali doma.

2. Opozicija mora prihodnjič nastopiti na vseh sejah, sestankih in običnih zbora enotno, organizirano in skladno kot en mož, odločno in disciplinirano. Ker tega zdaj ni bilo, se je Arhu posrečilo izmanevirati nekatere naše predloge.

Delovni program predstavlja stališče opozicije. Poznati ga mora vsak sodrug. V njem so začrtane naše naloge. Pred vsem pa stoji opozicija pred sledečimi nalogami:

1. Nikdar pozabiti, da moramo voditi pravilno revolucionarno strokovno taktiko, ki se nikakor ne da združiti s politiko reformizma in s taktiko Arha.

2. Za to strokovno taktiko mora opozicija nastopati organizirano in enotno kot en mož.

3. Opozicija mora socialnodemokratskim in neorganiziranim delavcem razodeti, kako škodljiva je Arhova taktika in Arhov birokratizem.

4. Opozicija mora zbrati okrog sebe vse one delavce in člane, ki uvidevajo, kako škodljiva je Arhova taktika in kako pravilen je sprejeti delovni program.

5. Opozicija mora ramo ob rami s poštenimi socialnodemokratskimi delavci odbiti vsako razdiralno delo Arha in Strokovne komisije.

6. Opozicija mora kot večina v odboru napeti vse sile, da organizira maso v Zvezo rudarjev in da tako lahko vodi uspešen boj proti TPD in vsemu kapitalu.

Izpolnjujoč te naloge, bo opozicija lahko izvršila glavne naloge, ki so začrtane v delovnem programu.

Toliko ve povedati o običnem zboru sodrug Celica.

Delovni program

podružnice ZRJ v Zagorju.

Obični zbor podružnice Zveze rudarjev v Zagorju smatra za potrebno, da si začrta v splošni strokovni politiki sledeče naloge:

1. Delati je treba za popolno in dejansko strokovno zedinjenje v celi Jugoslaviji. To se pravi, da moramo delati, da se združijo ZDSZ in CRSOJ in Zveza grafičnih delavcev, Zveza bančnih in industrijskih uradnikov in Unija stavbinskih delavcev.

2. Združena delavska strokovna zveza mora voditi boj proti vsem žoltim in štrajkbreherskim organizacijam, kakor so demokratska Samostojna Unija, tašistovska Orjuna in Narodnosocialna zveza. Tudi Krščansko-socialni zvezi mora iztrgati maso in jih organizirati v ZDSZ. Enotno fronto s štrajkbreherskimi in fašistovskimi organizacijami ne smemo ustvarjati.

3. Namesto enotne fronte z žoltimi organizacijami moramo ustvarjati enotno fronto vseh delavcev po obratih. Delavske mase moramo združiti za boj.

4. Edina uspešna pot proti nasiljem kapitala je generaliziranje akcije. Ne samo en kraj, ena pokrajina ali pa ena industrijska stroka. Vse delavstvo cele države moramo združiti v akciji. Posebno važno je, da se ustvari skupno delovanje in zvezo med strokovnimi organizacijami železničarjev, rudarjev in kovinarjev, ki predstavljajo najvažnejše delavske kategorije.

V boju proti redukciji in vsem napadom TPD daje obični zbor sledeče naloge:

1. Redukcija se ne sme vršiti na škodo delavstva, ampak na škodo TPD. Zahtevamo delavsko kontrolo nad produkcijo.

2. Delavstvo ne more priznati diktata TPD. Ako pa že hoče TPD odpraviti draginske doklade in nabavni prispevek, tedaj zahtevamo, da se plače zvišajo do predvojne višine. Reduciranim in brezposelnim delavcem pa naj država da brezposelno podporo, da bodo lahko živeli.

3. Rudarji se morajo tudi odločno upreti davku na plače.

4. Radi namena TPD, da podaljša delovni čas, se morajo rudarji tudi odločno upreti izmenjavanju na ortu (delovnem kraju). Nadurno delo se mora odpraviti.

5. Izseljevanje rudarjev v Francijo, kakor hoče delavska zbornica, ni na mestu. S tem se poslabša položaj francoskih delavcev, ker se že tudi v Franciji kažejo znaki krize. Pač pa se naj poskrbi za izseljevanje v Rusijo.

Zaradi tega je naloga zagorske podružnice Zveze rudarjev:

1. Strokovna organizacija mora na vsak način ostati enotna. Zategadelj se pa ne sme opoziciji metati polena pod noge.

2. Da bo Zveza rudarjev lahko uspešno vodila boj, je treba organizirati maso. Pri tem se je treba ozirati na razpoloženje mas. Mnogi rudarji se nočejo organizirati, ker smatrajo, da vodstvo Zveze rudarjev ne vodi pravilne politike, ampak reformistično. Ako hočemo torej organizirati maso,

moramo imeti pravilno politiko kakor je navedeno v tem delovnem programu. Članstvo moramo vsekakor povečati najmanj na 500 v Zagorju.

3. Kar je delavcev pod vplivom žoltih in buržujskih organizacij, jih moramo osvoboditi tega vpliva. Posebno je treba biti pozoren na fašistovsko Samostojno unijo, ki je v Kisovcu že precej močna.

4. Da bomo tem lažje pridobili članstvo in mase, moramo pogosto in ob potrebi sklicevati skupne shode in prirediti skupne akcije.

5. Da bo podružnica tem boljje funkcionirala, je treba imeti redne mesečne članske sestanke in redne odbore seje.

6. Da se bo boj rudarjev vodil enotno, je treba ob potrebi tudi sklicati skupne sestanke podružničnega odbora in zaupnikov druge rudarske skupine.

7. Ustanoviti je treba v najkrajšem času medstrokovni odbor rudarske, steklarske in železničarske organizacije v Zagorju.

8. Prva naloga tega medstrokovnega odbora mora biti priprava prvega maja. Zraven k delu naj se pritegnejo še zaupniki druge rudarske skupine in steklarski zaupniki.

Končno pozdravlja občni zbor akcijo angleško-ruskega odbora, ki se ne bori samo za enotne strokovne organizacije, nego tudi za enotno strokovno internacionalo. Občni zbor tudi izjavlja potrebo, da se pošlje delegacija v sovjetsko Rusijo. Načelstvo Zveze rudarjev in Strokovna komisija naj podvzamejo potrebne korake. Delegati pa naj se izvolijo na shodih s strani mase in to iz vrst delavcev.

Na delo za močne enotne strokovne organizacije!

Študirajte Beerovo knjigo „Karl Marx“.

V Zadržni založbi je izšla Beerova knjiga „Karl Marx“. Dasiravno ne moremo trditi, da bi bilo to delo najboljša knjiga o Karlu Marxu, vendar je za naše delavstvo ogromna pridobitev čitati o Karlu Marxu in marksizmu nekaj več, kakor pa smo dosedaj slišali.

Knjigo priporočamo. Dolžnost vsakega našega sodruga je, da si knjigo nabavi in da jo temeljito prouči. Pridnost in vztrajnost potrebna. Kdor prešudira to knjigo, se lahko loti Marksovega „Kapitala“.

Sodrugom tudi priporočamo, da si ogledajo natančneje predgovor. Prevod je namreč oskrbel Ciril Štukelj in dodal mu je na prvih straneh tudi svoj svojevrsten predgovor. Svojo rakovo pot v reformistično močvirje je razodel v štirih trditvah:

1. Štukelj trdi, da imamo v Sloveniji tri marksistične struje. — Katere tri struje bi to bile, tega ne pove. Sicer pa zadostuje vprašanje: ali je res, da imamo v Sloveniji tri marksistične struje? Ne! V Sloveniji imamo samo eno marksistično stranko, in to je skupina okrog Delavsko-kmečkega lista s svojo revolucionarno marksistično politiko. Njen zaveznik in somišljenik je revolucionarno delavstvo ostale Jugoslavije in revolucionarni proletariati Rusije ter vsega sveta. Kristanovci in bernotovci pa niso nikdar bili in tudi danes niso marksisti. O tem je bil Štukelj sam prepričan pred časom. Zdaj seveda si je nadel nalogo, proglasiti kristanovce in Kristana za marksiste. Temu menjševizmu odgovarjamo na kratko: Kdor hoče biti marksist, mora biti tudi leninist. Kajti leninizem je marksizem, toda marksizem v dobi imperializma in v dobi ruske revolucije. Kdor ni leninist, ne more biti marksist. Leninizem pa pravi, da je reformizem najhujši sovražnik proletariata.

2. Štukelj trdi, da imamo poleg treh marksističnih struj še dve delavski struji: narodne socialiste in krščanske socialiste. Vse te struje pa obstojajo radi tega, ker ne poznajo marksizma. — To, sodrugi, je zopet prava purgarska cvetka purgarske „znanosti“. Prvič moramo Štuklju priporočiti, da vzame Beerovo knjigo v roke in da jo prešudira, kajti o Marksu in marksizmu nima niti pojma. Drugič moramo poboti, da reformisti vseh vrst in krščanski ter narodni socialisti niso nikaka delavska struja ali delavska stranka. Ne! Oni so agentje v delavskih vrstah, agentje buržuazije. Po nalogu buržuazije, v korist njenih interesov in njenega vpliva, prihajajo med delavstvo, da ga odvrnejo od raz-

rednega boja in revolucije. Oni predstavljajo žolto, štrajkbrehersko in izdajalsko gardo kapitala.

3. Štukelj govori o potrebi konsolidacije in o konsolidaciji delavskega gibanja. — Tudi tu ne ve povedati, kakšno konsolidacijo si zamišlja. Govoriti danes o konsolidaciji delavskega gibanja na tak nedoločen način je namreč nevaren menjševizem. Ali si morda Štukelj zamišlja to konsolidacijo vzporedno s konsolidacijo političnih pozicij srbske buržuazije, ko je lani Radičeva stranka kapitulirala? Izgleda nam, da je tako. Saj je Radič kapituliral pred Pašičem, kmalu za njim pa Štukelj pred Kristanom! Ali morda misli Štukelj tako „konsolidacijo“? O ne, take konsolidacije si proletariati ne želi in je noče. Niti prve, niti druge! Pač pa hoče proletariati dejansko in popolno strokovno zedinjenje in pa močno proletarsko stranko kot voditelja in organizatorja.

4. Največji menjševizem pa je pokazal Štukelj, ko je zapisal, da mase nimajo vere v socializem. — Štukelj se je zmotil. Zapisati bi moral, da mase nimajo vere v socialpatriote in reformizem. Kajti mase res nimajo vere ne v Kristana, ne v Krušiča in ne v Štuklja! Toda mase imajo vero v socializem! Zakaj pa delavci tako pozdravljajo na shodih sovjetsko Rusijo, tisto Rusijo, kjer danes delavci in kmetje že gradijo socializem? Zakaj pa delavci tako stremijo po strokovni enotnosti? Ker hočejo boj! S kom? S kapitalisti — in sicer boj za življenski obstoj in za razredni obstoj in za svobodo! O da, delavske mase imajo vero v socializem! Pač pa ne veruje vam, reformistom, birokratom in likvidatorjem, ker ste izdali in izdajate socializem in proletariati. Če pa nimajo vere v vas, gospodje, ne mislite, da je izgubila vero v socializem! Ne zmerjajte maso! Proletariati nima ničesar izgubiti razen svojih verig. Pridobiti pa ima ves svet. Tako sta dejala Marks in Engels. In ene največjih Leninovih lastnosti je bila njegova nepremagljiva vera v stvariteljske sile mase.

Toliko o predgovoru.

Kakšen pa je prevod? Škandalozen! Marksistične znanstvene knjige se morajo skrbno pisati in natančno ter pazljivo prevajati. Nikjer ni toliko skrbnosti in toliko teoretične strogosti kot baš pri marksistih. Štukljev prevod pa kaže malomeščanko površnost, ki zgovorno pove, da je bila Beerova knjiga za Štuklja navadno — blago za trg.

S kako naglico je bil prevod načrtan, se vidi, ko je Štukelj „drei Bände Gedichte“ prevel s „tremi zvezki zgodovine“. „Ein rüstiger Wanderer“ pomeni pri Štuklju opremljenega popotnika, namesto čvrstega ali čilega ali krepkega popotnika (str. 26). Moti čitatelja tudi socijalen, dialektičen, dialektika z j. Pravilno se piše brez j: socialen, dialog. Ako se Štukelj tako strogo izogiba zvezi med samoglasniki, čemu potem ne piše tudi pojedincev, idealist itd.? Je nadalje še več manjših vendar preprostih srednješolskih napak. Tako n. pr. ne K kritiki, ampak H kritiki politične ekonomije. Na strani 35 bodi v oklepaju (glej stran 14) ne pa (glej str. 18).

Površnost se vidi zlasti v napakah, ki kvirajo cel zmisel. Na strani 29 stoji: „Ugotovimo torej bistvo logike.“ Pravilno bi se moralo glasiti: „Ugotovimo torej bistvo dialektike.“ Logika in dialektika namreč nista identični. Velika napaka se je zgodila na strani 107. Kdo je kriv, stavec ali korektor, ne vemo. Morda prevajalec sam. V stavku namreč, ki pričinja „Pri Ricardu smo videli sistem...“, je odpadla polovica stavka. Stavec se mora pravilno glasiti, in to naj sodrugi popravijo: „Pri Ricardu smo videli sistem gospodarskih nasprotij med pr. fitom, mezdo in rento, ali med buržuazijo in proletariatom še nerazvito.“

O terminih ne bomo tu govorili. Priporočamo samo, da je Štukljev prevod za Mehrweir nemogoča slovenska spakendranka. Večvrednost je nemogoča kombinacija.

Toliko napak se je našlo samo pri delnem pregledu prevoda.

Kljub temu pa, sodrugi, čitajte knjigo! Osvojite marksizem in postanite leninisti! Ne pozabite Leninovih besed: „Učiti se, učiti se in učiti se, potem izgledi na svetovno izpremembo ne bodo samo dobri, nego sijajni. F. in M.

Delavski dopisi.

Zagorje. Treba je, da se tudi jaz po dolgem presledku zopet enkrat oglašim. V Zagorju dela reformistična birokracija na vse pretege, da si ohrani trdno pozicijo. To pa ji ne gre kar tako od rok. Za ponedeljek dne 22. marca je sklicala zveza delavskih žen in deklet svoj shod. Na shodu je poročala poročevalka iz Ljubljane in Arh. Poročevalka je dejala med drugim: Vse ženske v našo organizacijo, potem bomo dosegli enakopravnost z moškimi! Vse dobro, samo če bi bila ženska organizacija zares na pravilni razredni poti, kar še danes žal ni. Ob vršitvi shoda se je ena proletarka izrazila napram drugi, kaj boš poslušala, ko je bila poslana od ljubljanskih reformistov. No, vidite, sodrugi, tudi proletarkam se odpirajo oči in spoznavajo, da je reformizem pogubonosan za delavski razred.

Za torek 23. marca je bil sklican strokovni sestanek steklarjev. Na dnevnem redu je bil dopis od Strokovne komisije glede izključitve naših ljubljanskih sodrugov okoli Del.-kmet. lista. Okrožnica Strok. komisije je bila od vsega članstva zavržena in sprejeta je bila resolucija opozicije, ki obsoja delovanje Strokovne komisije napram zavednim sodrugom. Ona naj neha s svojo reformistično politiko, ker ta škoduje delavskemu pokretu. Naj živijo enotne strokovne organizacije! Naj živi razredna borba. Dopisnik B.

Trbovlje. (Nagrada TPD paznikom in predelavcem.) Leta 1923 med 20. 7. in 14. 9., med stavko, so bili sijajni, lepi dnevi za nekatere osebe v Trbovljah. Kdo so bile te osebe? Predelavci in pazniki. Lepo je sonce sijalo v eno premogovno kotlino, tam se je ponovno gibal velikanški stroj, kateri je vsako minuto 1 m³ premoga dvignil ter spuščal v pripravljene vozove. Še zadovoljni so bili predelavci in pazniki, kateri so z veseljem pripravljali in odvažali vozove. Parola pri njih je bila „le dajmo, saj je gospod lepo nagrado obljubil.“ Nezaveden radovednež je vprašal, kako nagrado? Dolgo so na njo čakali, končno so jo vendar dočakali.

Na delo za razširjenje DKL.

Vsled tehničnih in materialnih ovir je izšla današnja številka na dveh straneh. — Za nadomestilo bo pa prvomajska številka izšla v povečanem obsegu.

Sodrugom v večje revirje smo poslali sezname dolžnikov in ponovno jih prosimo, da poskrbijo, da se bo naročnina poravnala.

Tudi druge sodrugi, ki so pri prejšnji številki na naslovnih listkih bili opozorjeni na dolg, prosimo, da naročnino poravnajo, ker če bodo naročniki dolg poravnali, bo prvomajska številka izšla na 12 straneh in bo list po 1. maju pri isti ceni izhajal dvakrat tedensko.

V to svrhu naj sodrugi do 1. maja

nabirajo nove naročnike, zbirajo za tiskovni sklad in poskrbijo, da bodo

zaostali naročniki poravnali naročnino.

Za prvomajsko številko prosimo sodrugi, da do najpozneje 20. aprila dopošljejo dopise. Iz vseh delavskih in kmečkih krajev morajo biti v prvomajski številki dopisi.

Uredništvo in uprava.

Na kratko.

Spoznanje? Belgrajska „Politika“ št. 6433 poroča iz govora klerikalca dr. Gosarja v parlamentu tudi sledeči stavek: „Sedaj še lahko gremo po poti evolucije, če pa se bo tako nadaljevalo, tedaj padamo neizbežno v revolucijo.“ In nadaljevalo se bo „tako“, ker kapitalizem drugače ne more.

„Slovenec“ je prinesel zlagano poročilo o neuspelem in razbitem shodu „neodvisnih“ in „komunistov“ v Borovnici. Ker mi nismo v Borovnici sklicali nobenega shoda, smo uredništvo „Slovenca“ pismeno pozvali, da to netočnost popravi. Krščanski „Slovenec“ tega ni storil, kar nam dokazuje, da namenoma laže.

Odkod sredstva denunciantsko vprašuje Del. Politika, kateri ni ljubo, da naši sodrugi iz marksistične opozicije nastopajo skoraj na vseh shodih. „Še mi, ki imamo organizacijo, tega ne zmoremo.“ Seveda ne, ker pri koritariji ni požrtvovalnosti. Kadar gre Krušič na sejo DZ v Ljubljano, vtakne v žep nad 200 Din odškodnine, s. Marcel in drugi naši sodrugi pa se zadovoljijo za pot v Trbovlje s povračilom vožnje, največ 42 Din. Za denar, ki ga Krušič vzame za enkratno pot v Ljubljano, gredo naši petkrat v Trbovlje.

Za militaristično buržuazno institucijo Pomladek Rdečega križa agitira Kristanova Politika in radevolje objavlja njena obvestila. Noče pa priobčevati resolucij za generaliziranje akcije v obrambo delavskih interesov.

Dne 1. aprila 1926 boš ti g. predelavec radi krize prijel za kramp in lopato in nakladal vozove. Paznik ti pa boš reduciran. To je vaša nagrada za vašo štrajkbrehersko službo. Pazniki in predelavci še danes nočejo videti, da so tudi izkoriščani, da jih vežejo s proletariatom isti interesi in da je njihovo nastopanje proti delavcem tudi njim samim v škodo.

Hudajama. Ni se še čul glas iz tega revirja v našem listu. Hoteli smo že popisati krivice tega pekelskega revirja. Toda malomarnost nas delavcev in pa teror, ki je najhujši v našem revirju, je vzrok, da se to doslej ni zgodilo. Šikaniranje delavcev je na dnevnem redu. Seveda so možje, ki šikanirajo, vsi nacio-branilci. Če bi pa delavec napisal kaj v delavskem časopisu, ki ni po volji tem gospodom, ga odpravijo iz revirja. Zato vsak delavec rajši zamolči, samo da ostane pri svojem borem kruhu, ki mu ga za težko delo deli izkoriščevalka TPD. Toda, gospodje, malha, v katero spravljamo delavci potrpežljivost, bo polna, in teror rodi odpor. Pri šikaniranju se posebno odlikuje neki Tinek. Ta možak zna psovati delavce čisto po albansko. Pri njem si vse, samo človek ne. Svetujemo mu, naj pomisli, kaj dela, in spomni se naj na Trbovlje! Da pa bomo tem tičem vpognili malo glavo, moramo vsi v Zvezo rudarjev. Le potom razredno bojnih organizacij si bomo izvojevali svoje pravice. — Par delavcev, ki občutijo bič.

Ljubljana. (Odklonjene okrožnice Strokovne komisije.) Na članskem sestanku naše usnarske organizacije smo z velikansko večino odklonili okrožnico SK, ki je hotela preprečiti nastopanje sodrugov iz opozicije (Gustinčič, Hlebec, Žorga itd.) na strokovnih shodih in sestankih. Odklonjena je bila tudi druga okrožnica, ki je govorila o Kristanovem Centralnem delavskem svetu in Del. Politiki. Strokovne organizacije ne smejo podpirati Kristanovo Politiko niti reformizma birokratov pri SK. Pričakujemo, da bodo tudi po drugih krajih zavedni sodrugi odklonili obe znani okrožnici SK. — Dopisnik.

Na delo za razširjenje DKL.

Vsled tehničnih in materialnih ovir je izšla današnja številka na dveh straneh. — Za nadomestilo bo pa prvomajska številka izšla v povečanem obsegu.

Sodrugom v večje revirje smo poslali sezname dolžnikov in ponovno jih prosimo, da poskrbijo, da se bo naročnina poravnala.

Tudi druge sodrugi, ki so pri prejšnji številki na naslovnih listkih bili opozorjeni na dolg, prosimo, da naročnino poravnajo, ker če bodo naročniki dolg poravnali, bo prvomajska številka izšla na 12 straneh in bo list po 1. maju pri isti ceni izhajal dvakrat tedensko.

V to svrhu naj sodrugi do 1. maja

nabirajo nove naročnike, zbirajo za tiskovni sklad in poskrbijo, da bodo

zaostali naročniki poravnali naročnino.

Za prvomajsko številko prosimo sodrugi, da do najpozneje 20. aprila dopošljejo dopise. Iz vseh delavskih in kmečkih krajev morajo biti v prvomajski številki dopisi.

Uredništvo in uprava.

Mednar. pregled.

General Brusilov, bivši carski general, ki je po revoluciji 1917 stopil v službo sovjetske rdeče armade, je v Moskvi pred kratkem umrl. Pokopali so ga na državne stroške ob prisotnosti članov revolucionarnega vojnega sveta.

VII. kongres komunistične mladine USSR je bil odprt 11. marca t.l. Kongresu prisostvuje 1510 delegatov, ki zastopajo 1.750.000 članov. Kongres so pozdravili Rykov, Kalinin in Thälmann.

Že nad 13¹/₂ milijonov glasov je bilo oddanih pri glasovanju v Nenčiji za razlastitev cesarja in knezov brez odškodnine. Potrebno je bilo samo 4 mil. glasov.

Odbor za obrambo žrtv belega terorja v Bulgariji in na Balkanu, ki se je ustanovil v Parizu, je prosil amsterdamsko internacionalo, da pripusti njegovega predsednika s. Henri Barbussa prisostvovati na balkanski strokovni konferenci v Sofiji. Sassenbach je to odklonil. Ravno tako malo izgleda ima zastopnik internacionale prosvetnih delavcev s. Vernebet, da bi bil pripuščen na balkansko strokovno konferenco. — Naši delegati morajo proti tej odklonitvi na belgrajski predkonferenci protestirati, na shodih bomo pa Sassenbacha ali Mertensa sami vprašali o tem in o marsičem drugem.

Izdajatelj, lastnik in odgovorni urednik Aleks. Kobler, Ljubljana.

Tiskarna Josip Pavliček, Kočevje.